

корів-первісток різних порід молочної худоби на систематичні фактори середовища – тривалість лактації, вік отелення, сезон (квартал) отелення, кратність доїнь тощо. Вони не є постійними, а змінюються для кожного туру оцінки бугаїв залежно від статистичної вибірки корів-первісток.

7. Централізація автоматизованої обробки первинних даних оцінки племінної цінності бугаїв за якістю потомства на базі єдиних алгоритмів та програмних засобів, які максимально наближені до найпоширенішого у світі методу BLUP, дозволяє порівнювати генотипи тварин національної і зарубіжної селекції. Така оцінка має бути безперервною до повного використання накопиченого банку спермопродукції з наростаючим підсумком племінних і продуктивних ознак корів-первісток.

8. Широке використання принципів генетико-селекційного моніторингу при селекції бугаїв-плідників – лінійної оцінки типу будови тіла, феногенетичного тестування тварин за ознакою масті, застосування цитогенетичних методів, генетичних маркерів спадкової інформації, фізіолого-цитологічних тестів тощо.

9. Комісійний добір бугаїв-поліпшувачів, які допущені для осіменіння маточного поголів'я великої рогатої худоби та визначення бугаїв-лідерів загальнопородного значення для одержання нової генерації ремонтних бугайців. Встановлення термінів використання нагромаджених обсягів спермопродукції.

10. Щотурове видання каталогів (бюлетенів) результатів оцінки бугаїв-плідників за якістю потомства з інформацією про місцезнаходження спермопродукції, її вартість, банківські реквізити племпідприємств тощо.

УДК 636.082.36.575.1

І.І.АНТОНІК, М.В.ШТОМПЕЛЬ

ЗАЛЕЖНІСТЬ МІЖ КОЛЬОРОМ ЖИРОПОТУ І ЖИВОЮ МАСОЮ НОВОГО ВНУТРІШНЬОПОРОДНОГО ТИПУ МЕРИНОСІВ

Національний аграрний університет

Вівці асканійської тонкорунної породи традиційної селекції мають найвищі показники за живою масою серед інших порід цього напрямку вівчарства. Але за якісними і кількісними показниками вовнової продуктивності вони значно поступаються кращим тонкорунним породам овець світу. Тому для поліпшення вовнової продуктивності асканійських тонкорунних овець були використані австралійські мерини. Шляхом схрещування і селекції створено таврійський внутрішньопородний тип асканійських овець. Це найкращі мерини за всю історію мериносового вівчарства в Україні. Кращим стадом таврійського типу визнано поголів'я овець племзаводу “Червоний чабан” Херсонської області. Якісні властивості мериносової вовни світового класу формуються за рахунок комплексу ознак, серед яких кольору жиропоту належить одне з провідних місць. Для технологічних цілей переробної промисловості і торгівлі бажано мати все більш досконалі світлі тони кольору жиропоту. Для сільськогосподарського виробництва економічно дуже важли-

во мати високі показники живої маси овець як характеристики розвитку м'ясної продуктивності тварин. Закономірності можливого поєднання цих ознак важливі для селекції нового таврійського типу овець і мериносів України в цілому.

Дослідження проведено на поголів'ї овець племзаводу "Червоний чабан". Використано всі статеві і вікові групи тварин у стаді. Колір жиропоту ідентифіковано за еталонами. Результати визначення живої маси овець залежно від різноманітності їх за кольором жиропоту вовни наведені в таблиці.

Колір жиропоту і жива маса овець

Статева і вікова група овець	Колір жиропоту					
	Білий		Світлий		Кремовий	
	n	M±m	n	M±m	N	M±m
Барани-плідники	45	113,0±1,67	38	113,7±1,68	25	109,2±2,13
Ремонтні барани	74	71,9±1,15	72	75,3±1,23	56	75,5±1,47
Однорічні барани	64	45,5±0,99	51	46,0±1,14	47	46,4±0,82
Вівцематки	25	58,6±1,21	25	57,9±0,69	10	60,4±1,13
Перелярки	62	52,3±0,72	51	52,2±0,65	27	52,1±0,81
Ярки	44	39,6±1,28	65	37,5±1,25	46	39,4±1,31

Як видно, чіткої залежності між величиною овець і кольором жиропоту не встановлено. Але спостерігається тенденція до зменшення живої маси тварин з білим та світлим жиропотом. Виключення складають барани-плідники, по групі яких досягається найвища інтенсивність відбору.

Це свідчить про спадкові можливості поєднання бажаних показників живої маси овець та кольору жиропоту вовни. В селекційних програмах поліпшення мериносів слід передбачити систематичний спрямований відбір та інтенсивне використання крупних овець з білим жиропотом вовни.

УДК 636.32/38.082

О.Г.АНТОНЕЦЬ, О.М.КРИЛОВА

**НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ТА УДОСКОНАЛЕННЯ ОВЕЦЬ
ТАВРІЙСЬКОГО ТИПУ АСКАНІЙСЬКОЇ ТОНКОРУННОЇ ПОРОДИ**
Інститут тваринництва степових районів ім.М.Ф.Іванова «Асканія-Нова» УААН –
Національний науковий селекційно-генетичний центр з вівчарства

Племінну роботу з таврійським типом асканійської тонкорунної породи в умовах розвитку ринкових відносин в Україні спрямовано на підвищення вовнової і м'ясної продуктивності та поліпшення якості вовни. Робота виконується методом чистопорідного розведення з консолідацією ліній, закріпленням і поліпшенням бажаних ознак та властивостей, характерних для